

A'ij ti tira'uyú'uxaca'a í San Pablo a'ímej í mej Tesalónica a'uchéjme'ecaa, í ti sej

A'í mú huá'ateujte'e í mej Tesalónica e'etiújse'iri

¹ Inee Pablo, ajta a'íjna i Silvano, ajta a'íjna i Timoteo, ayée tu tejá'amuayu'use'e mú'ejmi mi sej Tesalónica é'eche, sej seajta tiújse'iri í Dios jemi, seajta jemin í tavástar'a, a'íjna í Jesús ti ajta il'i Ciríistu'u. Ayee tu tí'ijxe'eve'e ti Dios rí'i tejamuáacha'ín, ti ajta rí'i amuáaruuren a'amua tza-jta'a sej si rí'i ru'ihuaamua'a xá'ara'ani.

Jíme'en í mej jín hua'utájuyete mej mi té'antzaahuate'en a'íme í mej Tesalónica é'eche

²⁻³ Ja'anáj ti na'a tu rí'i tiraatá'aca í Dios jemi mú'ejmi jíme'e. Ja'anáj ti na'a tej huavii í Dios, teajta tu rá'ixaate'e mú'ejmi jíme'e, a'iné mú'een xu jeíhua tí'imuari'e se'íjna jíme'e sej rá'astijre'e se'íjna í tavástar'a. Seajta siyen che'atá sena'a jeíhua tí'imuari'e se'íjna jíme'e sej raxí'leve'e sej hua'utévaire'en í seica í mej é'eseijre'e í Dios jemi. Seajta mú'een, caxu ja'anáj raatéxiehuataca'a í sej rachú'leve'e í tavástar'a a'íjna í Jesús ti ajta il'i Ciríistu'u t'íj a'ín amua'irájtuaani, a'u sej yé'ejpuaíjtzica'a.

⁴ Ayee nu tejá'amua'ixaate'e mi sej ta'ihuaamua'a. Tu'uri ramua'aree ti Dios já'amuaxe'eve'e, ajta a'í pu amua'avé'ehuauxi.

⁵ Ayee tu een jín ramua'aree a'iné tetí'ij tiyen tejamuá'ixaa í niuucari jime'e ti jíme'en raxa í Dios, caxu ché'e sena'a ráanamujri'i sino a'íj xu jín muári'eri'ire'ara'an í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'íj xu jín temua'a naa yaú'itiéé xa'araa í ru tza-jta'a. A'íj xu seajta jín rú'umua'areereca'a ti ayén ti'ayajna a'íjna í niuucari. Mú'een xu seajta siyen taseíjraca'a ti'itén tej teitejra'an pu'eene'e, teajta tiyen ti'ivaire'eca'a mú'ejmi jime'e. Ayee tu huaríj mú'ejmi jemi sej si ráamua'aree a'ij ti tiraavíjte'e í tavástara'a jemi.

⁶ Seajta mú'een á'iyen xu siyen che'atá sena'a huaríj tetíj iteen, ajta tíj a'ín huaríj í tavástara'a, a'iné jeíhua xu rajpuaíjtzica'a. Capu amín a'ij. Seuche'e xu huataújtemua'ave, a'iné a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'íj pu ca'aníjra'a amuaatá'a í a'amua tzajta'a.

⁷ A'íj mú jín, naími'i a'íjme í mej e'etiújse'iri, a'achú mej mena'a pua'amé í mej me'uun é'eme'ecan u Macedonia, majta í mej me'uun é'eme'ecan u Acaya, a'íj mú r'í'í tejá'amuaseij mú'ejmi a'ij sej ríci.

⁸ Capu a'úu na'a á'anamuajre'e mú'ejmi jemi í niuucari ti jíme'en raxa í tavástara'a, sino nainjapua pu namuajre'e a'íjna jime'e sej seri rá'astijre'e í Dios. A'íj pu jín caí ché'e ruxe'eve'e tej ti'iti huataxáj te'íjna jime'e.

⁹ Jee xaa ne'u, seica mú tí'ita'ixaate'e a'ij tej tite'utéjhuii tej tiu'umuári'en a'amua tzajta'a. Seajta nu'u, setí'ij rá'antzaahua í Dios, seajta nu'u huaja'uhuá'axi se'ímej í mej caí Dioosi pú'een. Xu'uri nu'u ravaire'e se'íjna ti i'i Dios

tzáahuati'ira'a jime'e, ti ajta ruuri rusén jime'e.

¹⁰ Xu'uri nu'u íjii rachú'eve'e se'íjna ti yaujra'an pú'een í Dios ti a'ín ajtahua'a u e'icáanen u ta japua, a'íjna Dios ti raatarujte huá'a tza-jta'a í mi'ichite. A'ii pu a'ín pú'een í Jesús. A'í pu tu'irátuaasin t'íj caí puaíjtzi táaci'iti ti Dios hua'utá'asin a'ímej í mej yen chaanaca japua huachéjme.

2

A'ij ti teja'umuáriej a'íjna í Pablo huá'a jemi

¹ Seajta mú'een, ne'ihuaamua'a, temua'a xu ramua'aree ti naa titáavai tet'íj amuáamuaareca'a.

² Amuacáí mú xaa a'ij pua'a táaruu a'íime í mej Filipos é'eche. Jéihua tu rajpuaíjtzica'a te'újna. Xu'uri ramua'aree ti ayén ti'ayajna. Capu amín a'ij. A'iné Dios pu ca'aníjra'a taatá'a, a'íj tu jín teuj á'ataca'anejca'a tej tiyen tejámuaatá'ixaate'en í niuucari ti jín Dios amua'irátuaasin. Jéihua mú taatamuári'eriste xaa ne'u.

³ Catu te'íjna jín autéjhuii tej tiyen tejámuaatá'ixaate'en hua'itzi jime'e, sino teen tu tiyen ámuaatá'ixaate te'íjna jime'e tej jé'iyecan jín tí'ixaxa'a. Catu teajta tí'itese'e tej amuaacuanamuan.

⁴ Mi teajta iteen, ayée tu tejá'amua'ixaate'e a'iné ayée pu tira'aránajcheca'a í Dios ti a'íjna jín ta'antíhuau tej ti amuá'ixaate'en í niuucari ti Dios jín amua'irátuaasin. Catu tiyen tí'itese'e tej r'í'i tihua'utá'an í teite, sino tej r'í'i tiraatá'an í Dios ti tirú'umua'aree a'ij tej te'á'uhuátamua'atzí í tatzajta'a.

5 Xu'uri ramua'aree tej caí ja'anáj tiyen tejámuaatá'ixaa tena'a tel'ijna jime'e í niuucari ti naa á'amuanamuajriste'e. Catu teajta tiyen taseíjrataca'a tej ti'itij ancuré'an. Dios pu rú'umua'aree tej tiyen ríci tzáahuati'ira'a jime'e.

6 Catu ja'anáj tiyen rahuauhuau mú'ejmi jemi sej rí'i titaatá'an. Catu teajta tiyen rahuauhuau seica jemi. Rí'iríistaca pu tej tiyen tejamuaata'íjtenche'e ca'anéeri jime'e a'ijna jime'e ti Ciríistu'u ta'antíhuau.

7 Mi teajta iteen, catu tiyen huaríj, sino rí'i tu ti'itítacha'íica'a mú'ejmi jemi. Ayee tu che'atá tena'a rí'i tejamuájcha'ica'a tíj a'ín í hua'anáànaj í ti'iríi rí'i tihuájcha'íi.

8 Jé'ecan tu á'amuaaxe'leve'eca'a. A'íj pu jín, ayén ta'aránajchecha'a tej tiyen tejámuaatá'ixaate'en í niuucari ti Dios jín amua'irátuaasin. Teajta tiyen á'ataca'anejca'a tej tejamuaatá'an nain tíj tena'a tej tí'ijcha'íica'a, ayée tu teajta á'ataca'anejca'a tej huácui'ini mú'ejmi jetze me'ecan. Ayee tu tí'imua'atzejca'a a'iné jé'ecan tu á'ataca'ane mú'ejmi jemi.

9 Tij secaí seuj ramua'aree, ta'ihuaamua'a, tej jeíhua tiu'umuáriej, teajta tej rajpuaíjtzica'a.

Jee xaa, tetiu'umuáriej tújca'ari tzajta'a, teajta tíca'ari tzajta'a tej ti caí ja'ati huatamuári'eriste'en tej amuaatá'ixaate'en í niuucari jime'e ti jín Dios amua'irátuaasin.

10 Mú'een xu taaseíj a'ij tej ti'itítacha'íica'a mú'ejmi jemi, mi sej té'atzaahuate'e. Nain tu jín tiyen huaríj a'ij ti tiraavíjte'e í Dios jemi. Catu ja'anáj ja'ati a'ij pua'a huáruu. Catu teajta ti'itij

jín auteájturaa. Dios pu ajta ramua'aree ti ayén ti'ayajna.

¹¹ Mú'een xu ramua'aree a'ij tej rí'i ti'itítacha'íca'a mú'ejmi jemi naíjmi'ica a'achú sej pua'amé. Ayee tu che'atá tena'a tejamuá'itiiiri'i sej teajta sej tíj tihuá'itiii í hua'ataáata a'ímej í ti'iríi.

¹² A'ij tu jín, ca'aníjra'a amuaatá'a sej si siyen rí'i titetiújcha'íi a'ij ti tiraavíjte'e í Dios jemi. Teajta tiyen huaríj sej si huateújca'anen í ru tzajta'a. Jé'ecan tu á'amuajee sej si siyen huárini a'ij ti tiraavíjte'e í Dios jemi, a'iné a'ii pu a'ín pú'een í ti á'amuajee sej si se'uun e'ará'asti a'u ti a'ín tejé'ajta í Dios, sej si seajta se'uun ye'encuré'an í sej jín naa seíire'e xá'aju'un tíj na'a rusén jime'e.

¹³ Ten tu xaa tejamuá'ixaa í niuucari ti jíme'en raxa í Dios. Seajta mú'een, set'íj ráanamujri'i, caxu se'íjna jetze ra'ancuré'a í mej ché'e mena'a tí'ixaxa'a í teteca sino ayée xu tiyaúchueere'e ti Dios jetze me'ecan í niuucari. Jee xaa ne'u, a'ij pu jetze me'ecan, ajta a'íi pu rí'i á'amuaruuren í a'amua tzajta'a, mi sej té'atzaahuate'e. A'ij tu jín ja'anáj ti na'a tu tí'ijteujtzi'ire'e í Dios jemi te'íjna jime'e sej siyen ra'ancuré'a í niuucari.

¹⁴ Seajta mú'een, ta'ihuaamua'a, ayée xu huaríj, cu xíee sej huá'ijchueca'a a'ímej í mej Judea a'uchéjme, í mej majta e'etiújse'iri teyujta'a mej mi raateánajche í Dios, a'iné a'íi mú majta ajtémecan í Ciríistu'u jetze. Ayee xu che'atá sena'a tira-jpuaíjtzica'a a'ímej jemi í ruxí'ej teite a'ij mej tira-jpuaíjtzica'a a'íime í mej Judea é'eme'ecan.

¹⁵ Majta a'íime í seica, í mej caí té'atzaahuate'eca'a, a'íi mú raajé'ica í tavástara'a ti

ajta i'i Jesús. Majta huá'ucuii a'ímej í mej Dios jetze me'ecan tí'ixaxa'ata'a. Majta taatamuári itejmi. A'ij mú pua'a tiraatá'aca í Dios jemi. Majta mú huájcha'ire'e naíjmi'ica í teite í mej yen chaanaca japua huachéjme.

¹⁶ Ayee mú een jín miyen ríci mej mi tá'ijmíjra tej ti caí ché'e hua'utá'ixaate'en í niuucari ti Dios jetze me'ecan a'ímej í mej Israel jetze ajtémecan. Camu a'atzu raxí'eve'e ti Dios hua'írájtuaani í hua'axí'ej teite. Ayee mú me'íjna jín huarín, a'í mú raamuá'itín ti Dios puájtzi hua'utá'an tíj na'a rusén jime'e a'íjna jime'e mej jeíhua huápi'i auteájturaa jemin í Dios. Pu'uri xaa a'ájna teja'uré'enejsin ti Dios puájtzi hua'utá'asin.

Pablo pu ayén tí'ijxe'eve'e ti ajtahua'a huá'umuaare

¹⁷ Ayee nu tejá'amua'ixaate'e. Tetí'ij ca'anéri jín ajtacíj, catu mé amuuhuá'axi, sino jeíhua tu tí'imua'atzejca'a mú'ejmi jime'e. Capu a'atzu á'ateevi'ica tetí'ij caí ché'e huáapua'a tej tiyen ye'ímuá huaté'en. A'íj tu jín jeíhua huápi'i tiu'utése tej ti a'atanén mú'ejmi jemi.

¹⁸ Jéihua tu tiyen tí'ijxe'eve'eca'a tej te'uun a'atanén a'u sej é'eche. Jee xaa ne'u, ayée nu tí'ijxe'eve'eca'a ínee, i nej i'i Pablo. Canu ja'anáj caí tí'ijxe'eve'eca'a. Mí ajta a'íjn í Satanás, a'í pu na'antánaamua.

¹⁹ Neajta nu niyen tejá'amua'ixaate'e ti'iti í nej jíme'en tí'ijchú'eve'e, í nej jíme'en netémua'ave'e, í nej jíme'en ahuántzaahuate'en ne'íjna jime'e nej

tí'imua'itìn ne'íjna xicáara'a jetze t'íj ajtahua'a hu-
ataseíjre'en í tavástar'a'a tì ajta i'í Jesús. ¿Ni secáí
mú'een se'íin pú'een?

²⁰ Jee xaa ne'u, mú'een xu se'íin pú'een, í
nej jíme'en a'utántzaahuat'e'sin, í nej jíme'en hu-
atántemua'ave'esin.

3

A'ij mej tirajpuaítzi muá'aju'un

¹ Tet'íj caí ché'e té'eviicua'i tej caí
ramua'aree a'ij tì tejá'amuavaire'eca'a, ayée pu
titá'amitiejte'eca'a itejmì tì ayén jaítze'e tiraavíjte'e
tej tiyen tajímua'a huat'eáturan teyujna Atenas.

²⁻³ A'ij tu jín, te'íin Timoteo tiu'uta'ítì'irì'i tì
u a'atanén mú'ejmì jemi. A'ijna í Timoteo,
a'ii pu a'íin pú'een í ta'íhuaara'a, ajta Dios pu
ra'avé'ehuau tì ij ta jamuan á'uche'ecane'en
tej tihua'utá'íxaate'en í niuucari tì jíme'en
raxa a'ij tì huaríj í Ciríistu'u. Ayee tu een
jín tiraata'ítì'irì'i tì ij a'íin Timoteo ca'aníjra'a
amuaatá'an sej si huat'eújca'anen í ru tzajta'a,
tì ij caí sej raatéxieehuata a'íjna jíme'e tì jeíhua
tirajpuaítzi íjii. Xu'uri temua'a ramua'aree tì
ari tiraaxí'epí'íntari'irì'i tej tiyen tirajpuaítzi
tá'ara'ani.

⁴ Jee xaa ne'u, tet'íj te'uun a'uté'eca'a mú'ejmì
jemi, ayée tu amuacaícan tejamuá'íxaa tej tiyen
tirajpuaítzi tá'ara'aniche'e te'íjna jíme'e mej a'ij
pua'a taruurénche'e. Ajta ayén teja'uré'ene. A'ij xu
seri mua'aree.

⁵ Neajta nu tiraatániu'uche nej ni ráamua'aree
a'ij tì tejá'amuavaire'eca'a, tì pua'a seuj
té'atzaahuat'e. Canu ché'e té'eviicua'iraca'a,

a'iné nu'uri tí'itziine'eca'a ne'íjna jime'e ti a'ín tiyaaru'u amuaatamuári'eriste'en mú'ejmi jemi sej si caí ché'e té'antzaahuaté'en, tí'ij caí ché'e tí'iti vaire'e á'ara'ani naíjmi'i í tej jín tiu'umuáriej mú'ejmi jemi.

⁶ Aru a'ín í Timoteo, pu'uri mú'ejmi jemi u e'erájaa. Tí'ita'ixaate'e a'íjna í tej jime'en tátemua'ave'e sej nu'u sej té'atzaahuaté'e, sea-jta huaújxe'leve'e sej sea-jta sej. Sea-jta nu'u sej rutémua'ave'e seti'ijta ta'utámua'aree itejmi. Mú'een xu nu'u raxí'leve'e sej taasej. Teajta iteen, ayée tu che'atá tena'a huápi'i tí'ijxe'leve'e tej amuaaséj.

⁷ Ayee nu tejá'amua'ixaate'e, mú'een ta'ihuaamua'a. Jé'ecan pu rí'i taatá'a tet'íj ráamua'areeri'i sej sej siyen té'atzaahuaté'e. Pu'uri xaa rí'iri tej te'utáviicua'i nain jime'e í tej jín rajpuaíjtzí, ajta í tej jín taxiemiste'eca'a.

⁸ A'iné mú'een xu sej té'eviicua'i sej sej rá'atzaahuaté'e í tavástará'a, pu'uri ajtahua'a í'iri'iri nej rí'i mé tiu'utéveeca.

⁹ A'íj tu jín jé'ecan huápi'i tí'ijteujtzí'ire'e í Dios mú'ejmi jime'e te'íjna jime'e tej jeíhua huápi'i tátemua'ave'e í mú'ejmi jemi a'iné mú'een xu rí'i titatá'aca.

¹⁰ Nain tújca'ari tzajta'a, ajta nain t'íca'ari tzajta'a, ca'anín tu jín rahuavii ti Dios ayén tatá'acare'en tej ti teajtáhua'a amuaaséj, teajta tejámuaatévaire'en tej raanaíjmire'en tí'iti ti na'a ti tejamuá'aturaate'e a'íjna jime'e sej rá'atzaahuaté'e í tavástará'a.

¹¹ Ajta a'ín í Dios í tej rájya'upua, ajta a'ín í tavástará'a ti ajta i'i Jesús, miché'e me'ín

taatá'acare'en tej ti te'uun a'atenén mú'ejmi jemi.

¹² Ché'e a'ín tavástara'a ruxí'evi'ira'a jín amuaatá'an sej si jeíhua huápi'i huaújxe'eve'en sej seajta sej, sej si seajta siyen che'atá sena'a tihúa'uxe'eve'en naíjmi'íca í teite a'achú mej mena'a pua'amé í á'amuaxi'ej teite tetíj iteen tejá'amuaxe'eve'e.

¹³ Ché'e ajta a'ín amuaatá'an í ca'aníjra'a í á'amuatzajta'a sej si caí tí'tij jín auteáturan í Dios jemi í tej rájya'upua, sej si seajta siyen urarí'enejme'eni í a'amua tzajta'a a'íjna xicáara'an jetze ti ajtahua'a huataseíjre'en a'íjna í tavástara'a ti ajta i'i Jesús, jamuan naíjmi'i í mej tí'ivaire'e u ta japua.

4

A'ij mej ye'í huárini mej mi r'í'í tiraatá'an í Dios

¹ Ajta íjii, ta'ihuaamua'a, tu'uri tiyen tejámuaatá'ixaa a'ij sej ye'í titetiújcha'íi sej si r'í'í tiraatá'an í Dios. Jee xaa, xu'uri siyen r'í'í titetiújcha'íi. Mi teajta iteen, ayée tu tejá'amuahuavii Jesús jetze me'ecan sej si siyen jaítze'e r'í'í titetiújcha'íi. Ten tu ca'aníjra'a amuaatá'asin sej si jaítze'e r'í'í titetiújcha'íi tíj na'a ti yú auca'ití a'ame.

² Xu'uri xaa ramua'aree tí'ti ti niuucarijra'a pú'een í tej jín teri amúa'ixaa Jesús jetze me'ecan.

³ Ayee pu tí'ijxe'eve'e í Dios sej si urarí'ene'en xá'ara'ani, ajta nu'u sej raatapuá'ajta sej ja'ati jamuan tiú'ujxana'acira'ate.

⁴ Ayee pu tí'ijxe'eve'e sej siyen tí'ijmua'areere sej siyen ráaruuren í rutevij sej si siyen huárini a'ij

ti tiraavíjite'e ti pua'a ja'ati huaténe'iche. Ché'e a'ín ayén ratévil'itine'en mej mi raasej í seica ti xí'epi'in huarj nain jime'e.

⁵ Ché'e a'ín caí ché'e na'a ratévil'itine'en a'ij mej rici a'íime í teitejra'a í mej caí rá'astijre'e í Dios, matj mena'a pua'amé yen huachéjme íyen chaanaca japua, í mej ché'e mena'a néjne'iche a'ij ti tihuá'amitiejte'e rumua'atzíra'a jime'e ti a'ij pua'a een.

⁶ Ajta nu'u ayén tiú'ujxe'eve'e ti ja'ati caí ja'anáj auteáturan a'íjna jime'e ti a'ij pua'a ráaruuren í ruxí'ej tevi a'íjna jime'e ti ruxána'acira'aten jamuan íra'ara'an í ru'ihuaara'a. Aye pu'u, a'iné Dios pu puajtzi raatá'asin a'íjna ti ayén rini. Tu'uri tejmi'í tiyen tejámuaatá'ixaa.

⁷ Capu ayén titaatajé í Dios tej ti tiyen tiu'uxána'acire'en sino a'í pu ayén ta'antíhuau tej ti urarí'enejme'eni í tatzajta'a.

⁸ A'ij pu jín, ti pua'a ja'ati caí rá'atzaahuate'e a'ij tej tejá'amua'ixaate'e te'íjna jime'e, a'í pu caí mé rúuhua'axijsin í niuucari ti teteca jemi é'eme'ecan. Capu a'atzu, sino a'í pu xaa mé rúuhua'axijsin í Dios ti ruxéjniu'uca huata'íteca'a ti mú'ejmi jemi huateáturan.

⁹ Capu a'atzu ruxe'eve'e nej niyen tejá'amuyu'use'e a'íjna jime'e sej huaújxe'eve'en sej si temua'a naa tiú'urihuaamua'atan. Dios pu ari ramua'aree sej siyen huaújxe'eve'en.

¹⁰ Jee xaa, ayej ti'ayajna sej huá'axe'eve'e í ru'ihuaamua'a najmi'íca a'achú mej pua'amé a'u mej a'uchéjme tíj na'a a'utí huatacá'a u Macedonia. Mi teajta iteen, ayé tu'u ca'aníjra'a amuaatá'asin sej si seuj jaítze'e huaújxe'eve'en.

11-12 Ten tu teajta tiyen tejá'amua'íjcate'e sej si rí'i titetiújcha'íi ti ij caí ti'iti á'amuaajaaxiejte'e, sej si antiújmua'areere se'íjna jime'e a'ij ti tiraac'íi sej ajta sej. Ajta i'i, ché'e ja'ati tiu'umuári'en í rumuári'eri'ire'ara'an jime'e sej ajta sej a'ij ti tirú'umua'aree. Ayee tu amuacaícan tejámuaa'íjca mej mi rí'i tejamuaaséj a'íime í mej té'astijre'e í tavástara'a jemi, ajta ti ij caí ti'iti tejamuá'aturaate'e.

T'íj ajtahua'a yen huataseíjre'en í tavástara'a

13 Jíme'en a'íimej í mej meri huácuii, ayée mú seijre'e: cu xíee mej cu'utzu. Ayee tu tí'ijxe'eve'e sej ráamua'aree tzaahuati'ira'a jime'e sej si caí ché'e ruxiéemiste'e matíj a'íime í seica í mej caí rachú'eve'e í tavástara'a.

14 Ayee tu té'atzaahuate'e iteen: tí'ijta Jesús huamí'i, a'íi pu ajtahua'a huatarúj. A'íj tu jín tiyen teajta té'atzaahuate'e ti a'íin Dios ajtahua'a hua'arávi'itín jamuan í Ciríistu'u a'íimej í mej meri huácuii a'íjna jime'e í mej majta meri ra'ará'astijre me'íjna í Jesús.

15 Ayee tu tejá'amua'ixaate'e í tavástara'a jetze me'ecan ti ayén éene'e á'ara'ani. Catu anáaté'ee tá'aju'un iteen i tej tiyen ruuri seijre'e yen chaanaca japua tí'ij amín ajtahua'a huataseíjre'en í tavástara'a sino a'íime í mej meri huácuii, a'íi mú xaa anáaté'ee muá'aju'un.

16 T'íj Dios raataxájta í niuucari ti jín tíhua'uta'aíjte'en, a'úu pu e'icánamuáare'e a'ame ti ja'ati ucáajijhua í trompeeta jetze a'ujna Dios ti é'eseijre'e. Ajta u e'icájijhua a'íjna ti jemin tí'ivaire'e. Aj pu xaa i tavástara'a u e'icánejsin

u júte'e. Majta me'ín í mej huácuui, í mej anáaté'ee ra'ará'astijre, a'íí mú a'itajú'un a'u mej e'eve'enámi'ihuajme'ecaa.

17 Teajta á'iyen iteen, i tej teuj ruuri, i tej yen seijre'e í chaanaca japua, a'íí pu ajta tá'avi'itín í jaitiri jetze huá'a jamuan í mej mauchén huatarúj. Ayee tu seíire'e tá'aju'un jamuan í tavástar'a a'íí na'a rusén jime'e.

18 A'íí xu jín, r'íí xu tiu'utaúra'an mú'een rujímua'a se'íjna jime'e i niuucari i nej já'amua'ixaate'e.

5

Mej nu'u huaújcaten ti pua'a yee uvé'enen í tavástar'a

1 Ta'ihuaamua'a, capu a'atzu ruxe'eve'e tej te'íjna jín tejá'amuyau'use'e a'atzaj ti pua'a yee uvé'enen í tavástar'a, ti'iti ti xicáara'an jetze ajtahua'a huataseíjre'esin.

2 Xu'uri ramua'aree temua'a naa ti ca'anacan teja'uré'enejsin. Ayee pu huataseíjre'esin tíj nahua'ari ti uteáruti tíca'ari tzajta'a a'u ti tejé'enhua'an.

3 Majta me'ín í teite, ayée mú ti'ixáata muá'aju'un tíjín: “Capu ché'e ti'iti a'íí rici. Pu'uri tiu'upuá'areajraa.” Tí pua'a meri miyen tí'ixajta, aj pu i a'ájna teja'uré'enejsin í xicáara'an ti jetzen hua'antipua'ajte'esin. Ayee pu seíire'e a'ame tíj 'íita'a ti ra'utacuí'ine. Capu huatári'iristari mej huatá'uuna mej mi caí rajpua'ítzi muá'ara'ani.

4 Mi seajta mú'een, ta'ihuaamua'a, caxu ché'e tíca'amiste'e seijre'e. A'íí pu jín, caí ché'e mú'ejmi japua cájveti a'íjna xicáara'an jetze. Capu ayén

teja'ur'éenejsin mú'ejmi jemi tǎj í nahua'ari ti a'uun a'uteáruti tǎca'ari tzajta'a.

⁵ Capu a'atzu xaa ne'u, a'iné mú'een xu huá'a jetze ajtém'e'ecan a'ímej jemi í mej a'ájna é'eseijre'e a'u ti á'üneeri'i í Dios jemi. Mú'een xu huá'a jetze ajtém'e'ecan a'ímej jemi í mej á'ujuhua'an tǎjca'ari tzajta'a. A'íj pu jǎn, ayén tiraavǎjte'e tej tiyen huárini.

⁶ A'íj tu jǎn caí ché'e tiyen rij tá'aju'un matǎj í seica í mej miyen seijre'e. Cu xíee mej cu'utzu. Tiché'e tiyen é'ene'e tá'ara'ani tej atanéjne'ere, tej rǎi'í mé titeumuámua'aree.

⁷ Majta me'ǎn í mej cu'utzu, ayée mú tǎitecu'utzu tǎca'amiste'e, majta me'ǎn í mej rutá'aruaijve'e, a'íí mú rutá'aruaijve'e tǎíj auj huatǎca'a.

⁸ Mi teajta iteen, a'iné teen tu huá'a jetze ajtém'e'ecan a'íime jemi í mej néeriste'e á'ujuhua'an í Dios jemi, tiché'e tiyen rǎi'í titejá'ujuhua'ane'en. Tiché'e teajta rá'antzaahuate'en í tavástar'a. Ti pua'a tiyen huárini, a'íí pu tavástar'a ta japua niuuni. Tiché'e teajta huátaxe'eve'en seij teajta seij. Ti pua'a tiyen huárini, ayée pu xaa huatári'iristari tej tiyen ti'ijchú'eve'e ti Dios tu'irájtuaani.

⁹ Ayee pu een a'iné capu Dios ayén tiraaxǎ'epǎ'intare itejmi jemi tej ti tiyen tirajpuaǎitzi tá'ara'ani te'íjna jime'e ti Dios ti'titǎj jǎn tita'uxǎjte'en. Capu xaa ne'u, sino ayée pu Dios ayén titaaxǎ'epǎ'intari'iri'i ti a'íín tavástar'a ti ajta i'í Jesús ti i'í Ciriistu'u, a'íí pu tu'irátuaasin.

¹⁰ A'íj pu huamǎ'i ta jetze me'ecan tej ti tiyen ruuri tá'ara'ani jamuan í tavástar'a, tetǎj tena'a a'achú tej pua'amé. Capu amǎn a'íj, tej teuj ruuri na'ari

teri huácuii, naími'i tu huateáturaasin jemin tíj na'a rusén jime'e.

¹¹ A'íj xu jín ca'aníjra'a tiu'utá'an seij seajta seij. Setá'aj seuj tiu'utévaire'en. Jee xaa, xu'uri siyen rici seij seajta seij.

Pablo pu ríi tihua'ixaate'e a'íme í mej té'atzaahuate'e

¹² Mi seij ta'ihuaamua'a, ayée tu tejá'amuahuavii seij si ríi tihuaájcha'í se'ímej í ruvaújsimua'a, í mej ríi tí'imíjhuaca mú'ejmi jemi, í mej majta me'íjna jín antiújmua'aree mej tejamuáamua'aten a'íj tí'ijxe'eve'e í tavástar'a. A'í mú majta ca'aníjra'a amuaatá'aca.

¹³ Ché'e ayén tejamuá'amitíejte'e mej jeíhua huápi'i ríi tí'iteteite a'íjna jime'e mej miyen tí'imíjhuaca mú'ejmi jemi, seij si siyen ríi tí'iteseijre'e í ru tzajta'a.

¹⁴ Ayee tu teajta tejá'amuahuavii seij si ríi tihua'utá'ixaate'en a'ímej í mej caí tí'imuari'ecu mej mi majtáhua'a tiu'umuári'en. Seij si ca'aníjra'a hua'utá'an a'ímej í mej caí rucacá'ane í ruxíejniu'uca jetze. Setá'aj seajta hua'utévaire'en a'ímej í mej caí a'íj tí'ijviicua'i. Setá'aj naíjmi'ica á'acu'uvee.

¹⁵ Ríi xu'u mú'een tí'ij caí ja'atí ayén che'atá na'a a'íj pua'a ráaruuren í ruxí'ej teví tí'ajta a'íj pua'a ráaru a'íjna. Ayee xu tí'itese'e seij si ja'anáj tí'ina ríi tihuaájcha'í seij seajta seij, seajta naíjmi'ica.

¹⁶⁻¹⁷ Setá'aj rutémua'ave'e ja'anáj tí'ina. Caxu ja'anáj ratapua'ajtacare'en seij huatéjniuuni í Dios jemi.

18 Setá'aj nain jín tí'ijteujtzi'ire'e í Dios a'iné ayée pu tí'ijxe'eve'e sej siyen huárini a'iné Jesús, í ti i'i Ciríistu'u, a'í pu a'amua japua niuuni.

19 Caxu ra'antánaamuan se'íjna í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios.

20 Caxu seajta a'ij pua'a tihuá'aseijra a'ímej í mej tí'ixaxa'a í Dios jetze me'ecan, sino r'íi xu tihuá'unamua temua'a naa a'ij mej tí'ixa.

21 Naa xu temua'a tiu'uta'íhua'un ti'iti ti na'a i'i x'íepi'in na'ari caí. Caxu ja'anáj yá'uhua'anan í ti i'i x'íepi'in.

22 Ti pua'a ti'iti ayén tejamuá'amitiejte'e ti a'ij pua'a een, caxu ja'anáj siyen rijca ti'iti ti na'a ti ayén a'ij pua'a é'eene'en.

23 Ajta a'ín Dios, a'íjna ti amua'anpuá'ajte'en, ch'é a'ín amuaaté'avaa ti ij nain jín amuaanaíjmire'en. Ch'é Dios amuaaté'avaa mú'ejmi sej si caí ti'iti jín a'aturáa u á'amuaaxiejniu'uca tzajta'a nusu á'amuaamua'atziira'a jetze na'ari í rutevij jetze a'ájna xicáara'an ti jetzen ajtahua'a yé uvé'enejsin í tavástara'a, a'íjna í Jesús ti ajta i'i Ciríistu'u.

24 Capu a'atzu até'itzea'ara a'íjna ti ayén tejamaatajé. A'í pu ajta araúrastejsin a'íjna jime'e í ti jín te'ataújratziiri'i.

I ti jín ra'antipuá'ajte

25 Ta'ihuáamua'a, setá'aj rahuauca í Dios jemi téjmi jime'e.

26 Setá'aj seajta hua'utateújte'en temua'a naa naíjmi'ica í ta'ihuaamua'a.

²⁷ Ayee nu tejá'amua'íjcate'e jemin í tavástar'a
sej raata'aíjta mej hua'utánamuajriste'en a'íjna i
yu'uxari naíjmi'ica í ta'ihuaamua'a.

²⁸ Ajta a'íjn tavástar'a, í Jesús ti ajta i'i Ciríistu'u,
ché'e a'íjn rí'i tejamuáacha'íjn mú'ejmi. Ché'e ayén
té'ara'ani.

**I niuucari ti jejcua, ti ajta jime'en ra'axa
a'ijna i tavastara'a, i Ciriistu'u ti ji'i Jesús ti
tu'irájtuaa**

**New Testament in Cora, El Nayar Presidio De Los
Reyes; crn (MX:crn:Cora, El Nayar)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, El Nayar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cora, Presidio de los Reyes [crn], Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cora, El Nayar

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

10f6cd13-ea38-5c62-beee-25cf942ce3aa